

اهمیت منابع انسانی از

گزارشی از میزگرد تشکیل شده در کنفرانس منابع انسانی

سومین کنفرانس توسعه منابع انسانی در محل سالن اجلاس سران کشورهای اسلامی در تهران برگزار گردید.

یکی از بخشهای این کنفرانس تشکیل میزگردی با محور روابط کار و تامین اجتماعی بود که برخی مدیران و دست‌اندرکاران این حوزه در این میزگرد حضور داشتند.

در این میزگرد مهندس داود مددی مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی، دکتر فرشپاف ماهریان معاون منابع انسانی و سیاست‌گذاری اشتغال وزارت کار و امور اجتماعی، دکتر گودرزی عضو کمیته علمی کنفرانس و رئیس موسسه پژوهش و تامین اجتماعی، دکتر سپهری رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی، دکتر بهشتی دبیر کل کنفدراسیون صنعت ایران و مهندس موسی بیات عضو هیات مدیره انجمن مدیریت منابع انسانی حضور داشتند مشروح سخنان شرکت‌کنندگان در این میزگرد را به استحضارتان می‌رسانیم:

گفت: سخنان وزیر محترم کار شاید گویای این مطلب باشد که اگر ما توانایی اعمال مدیریت بر بازار کار را داشته باشیم امکان ایجاد اشتغال پایدارتر از آن خواهد بود که متقاضی نیروی کار فردی را بیاورد که سرمایه زیادی برای آموزش آن نیاز باشد و مجبور شود با علم به این که این نیرو برای او ماندگار نیست با او قرار داد موقت ببندد.

فرشپاف تصریح کرد که باید به مقوله اشتغال با نگرش جدید نگاه شود و این مقوله اعمال مدیریت گردد و بحث افزایش بهره‌وری و هدایت‌گری قراردادهای موقت و اصلاح در تنظیم روابط کار فرصت‌های شغلی جدیدی را به وجود بیاورد.

معاون منابع انسانی و سیاست‌گذاری اشتغال وزارت کار و امور اجتماعی در ادامه سخنان خود گفت: ما معتقدیم در بحث روابط کار دیدگاه سنتی که حمایت از کارگر را بنای کار خودش قرار داده است به هر شکل و بهانه باید متناسب با توسعه اقتصادی کشور مورد تجدید نظر قرار بگیرد.

وی افزود: اگر ما نتوانیم سازوکاری را برای نگاه‌های خاص فراهم کنیم با این امر مواجه خواهیم شد که برخی از کارفرماها حاضر خواهند بود صدها میلیون تومان برای استفاده از تکنولوژی بپردازند و از نیروی کار بیشتر استفاده نکنند باید بحث انعطاف‌پذیری کار و قوانین را داشته باشیم تا نیروی کار را براساس روابط اقتصادی خود انتخاب نمایند.

بعد از سخنان دکتر فرشپاف رئیس پانل اظهار داشت: رویکردهای جدید وزارت کار قابل تحسین است و این گفت‌گویی دو طرفه تامین اجتماعی و وزارت کار افقی تازه را برای ما ترسیم می‌کند. دکتر گودرزی به فعالیت کنفدراسیون صنعت ایران اشاره کرد و تصریح نمود که این کنفدراسیون طی چند سال اخیر خدمات بسیار خوبی را ارائه داده است، گودرزی در ادامه از مهندس موسی بیات عضو هیات مدیره انجمن مدیریت منابع انسانی خواست نقطه نظرات خود را بیان نماید.

پس از اظهارات معاون وزیر کار با تقاضای دکتر گودرزی یکی از اعضای هیات مدیره مدیریت منابع انسانی به ایراد سخن پرداخت. مهندس بیات اظهارداشت: بنده سوالی را صراحتاً مطرح می‌کنم البته باید اشاره کنم که این کنفرانس تحت عنوان

۰/۲۱ کمترین آمار حادثه را داشته‌اند و خوشبختانه وزارت کار با تاسیس موسسات پژوهشی که اساسا در مقوله روابط کار تحقیق می‌کنند توانسته‌اند به بخشی از این چالش پاسخ دهند.

گودرزی از فرشپاف ماهریان معاون وزیر کار خواست به عنوان دومین سخنران به ایراد نظرات خود بپردازد.

وی از فرشپاف خواست به این سوال پاسخ دهد که آیا فقط وزارت کار متولی تنظیم روابط کار است؟ امروزه در جهان تحولات فراوانی در روابط کار جهان به وجود آمده است رویکرد وزارت کار در این زمینه چیست؟

روابط کار نیازمند تجدید نظر متناسب با توسعه اقتصادی

بعد از اظهارات دکتر گودرزی معاون وزیر کار به ایراد سخن پرداخت و گفت: سوالی که آقای مددی مطرح کردند را شاید بتوان با اشاره به بحث نرخ بیکاری پاسخ گفت، در گذشته البته منظورم بعد از انقلاب است دیدگاهی در وزارت کار حاکم بوده که صیانت از نیروی کار و تسهیل در روابط کار می‌باشد.

فرشپاف افزود: آیا تاکنون امکان‌پذیر شد که انگیزش برای ایجاد اشتغال‌های جدید در جامعه فراهم آید؟ هر چند پاسخ به این سوال الزاما این نیست که ما رویکرد جدیدی را اتخاذ کنیم چرا که شاید در انجام صیانت از نیروی کار نگرش‌هایی حاکم بوده که توانایی حفظ مطلوب اشتغال را نداشته باشد. از طرفی وقتی به فرآیند توسعه اقتصادی کشورمان نگاه کنیم می‌بینیم که کشور ما از چه ظرفیت‌های بالایی برخوردار است و چه زیرساخت‌های اساسی مورد بهره‌برداری قرار گرفته است.

معاون وزیر کار در ادامه گفت: با حجم زیاد سرمایه‌گذاری‌هایی که در اقصی نقاط کشورمان انجام گرفته چرا باید بیکاری یک عدد دو رقمی باشد ما معتقدیم علاوه بر اصلاحاتی که باید در دستگاه‌های مربوط به حمایت از نیروی کار و تسهیل در روابط کار صورت می‌گیرد الزامات دیگری نیز در جامعه و در بحث اشتغال باید مورد توجه قرار بگیرد. دکتر فرشپاف ماهریان با اشاره به سخنان وزیر کار در مراسم افتتاحیه کنفرانس

ادامه اظهارات خود را که سوالی پیاپی بود اینگونه ادامه داد: صیانت از منابع انسانی کشور که مهمترین سرمایه یک نظام است چگونه باید انجام شود؟

مددی تصریح کرد: به آمار و اتفاقات ناگواری در محیط‌های کاری توجه کنید آمار بسیار زیادی است هر حادثه به طور میانگین برای سازمان تامین اجتماعی حدود ۴۵ میلیون تومان بار مالی داشته است، چرا نیروی انسانی اینگونه باید در معرض خطر باشد؟ اقداماتی که برای افزایش اشتغال در کشور صورت گرفته چه نتیجه‌ای داشته است وام‌های ۳ میلیون تومانی، ۱۰ میلیون تومانی و وام‌های صنایع کوچک از جمله این اقدامات است.

رئیس هیات مدیره تامین اجتماعی افزود: آیا با تدوین روابط کار منطبق بر سنت‌های الهی ایجاد اشتغال بیشتر صورت نخواهد گرفت؟ اگر امنیت شغلی وجود نداشته باشد آموزش هم وجود نخواهد داشت چرا که وقتی امنیت نباشد کارفرما میلی به سرمایه‌گذاری نخواهد داشت و در نتیجه آن عدم رضایت مشتری و بهره‌وری به وقوع خواهد پیوست. مددی خاطر نشان ساخت: دانشمندی می‌گوید به کارکنان خود امنیت بدهید و وفاداری بخیرید آیا ما امنیت داده‌ایم تا وفاداری خریداری کنیم.

وی افزود: با اتکا به وفاداری ما می‌توانیم به اقتصاد جهانی غلبه کنیم و آنان که این وفاداری را خریده‌اند تسلط بر اقتصاد هم داشته‌اند.

مهندس مددی در پایان سخنان خود گفت: بنده با طرح این سوالات می‌خواهم به این نکته اشاره کنم که اگر ما بتوانیم امروز به برخی از این سوالات پاسخ بدیم شاید بتوانیم برخی از مضللات جامعه را مرتفع نماییم.

بعد از سخنرانی مددی دکتر علی محمد گودرزی رئیس پانل و موسسه پژوهش و تامین اجتماعی گفت: سوالات مطرح شده توسط آقای مددی بسیار جدی و هدفمندانه است و باید پژوهشگران، متفکران و دانشجویان در صد پاسخ به آن برآیند، گودرزی افزود: در ابتدای سال جاری ۴۱۱۸ نفر از بیمه شدگان تامین اجتماعی دچار حادثه شده‌اند که تهران با ۲۱/۷۱ درصد بیشترین و خراسان جنوبی با

در ابتدای این میزگرد به درخواست دکتر گودرزی که ریاست پانل را بر عهده داشت مهندس مددی مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی به ایراد سخن پرداخت، وی گفت: ما همواره شعار اهمیت والای منابع انسانی را مطرح می‌کنیم باید توجه داشت آیا ما تا اندازه‌ای که این شعار را مطرح می‌کنیم به این شعار عمل نیز می‌نماییم.

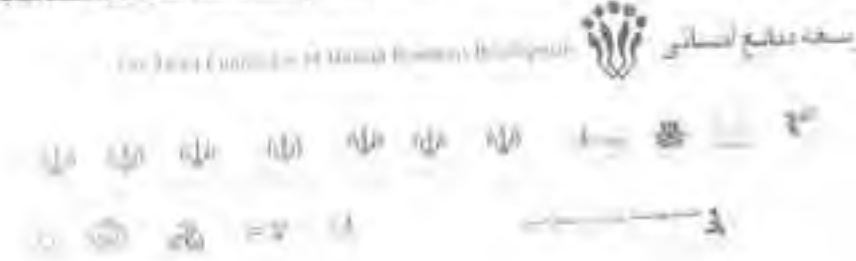
مددی اظهارات خود را با طرح این مساله ادامه داد که اگر ماشین آلات یک کارفرما و صاحب صنعت دچار مشکل فنی شود حاضر است به هر نحو از جمله اخذ وام آن را تعمیر نموده و مشکل آن را برطرف نماید ولی آیا همین کارفرما اگر یکی از نیروهای کار او دچار مشکل گردد حاضر است برای او نیز چنین کاری را انجام دهد یا این که اهمیت و توجه به منابع انسانی را فقط در حد شعار مطرح می‌کند.

مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی سپس سوالات متعددی را مطرح نمود و گفت: بنده سوالی دارم آیا اگر قانونی تصویب شد که منطبق بر فطرت انسانی و سنت الهی نباشد پیاده‌سازی و اجرای این قانون عملی هست، آیا قانون کارما که در حال حاضر محور اساسی تشکیل دهنده روابط کارما است منطبق بر فطرت‌های الهی و انسانی هست؟ اگر هست چرا مشکلاتی را که شاهدیم وجود دارد و اگر نیست چه کسی متولی پیگیری این موضوع است.

مددی در ادامه سخنان خود گفت: کارفرمایان محترم علیرغم این که می‌دانند اگر امنیت شغلی برای نیروهای کار به وجود بیاورند بهره‌وری آنها بالا رفته و منافعیان افزایش می‌یابد چرا از استخدام پرسنل خود خودداری می‌کنند؟

وی با اشاره به مقوله سرمایه‌گذاری گفت: چگونه است که در برخی کشورها علیرغم گران بودن منابع انسانی، کمبود منابع طبیعی و گران بودن انرژی سرمایه‌ها به خوبی جذب می‌شود و اشتغال‌زایی به وجود می‌آورد ولی سرمایه‌ها از کشور ما فرار می‌کند؟ چرا در کشور ما سرمایه‌داران به فعالیتی که کمتر ارتباط با منابع انسانی دارد گرایش بیشتری دارند؟

این مقام مسئول در سازمان تامین اجتماعی در

توسعه منابع انسانی است و به نام مدیران منابع انسانی نیست بنده سوال می‌کنم جایگاه مدیران در این کشور کجاست؟ عریض من به مسئولین تامین اجتماعی و نمایندگان وزارت کار و نمایندگان مجلس است.

متولیان تامین اجتماعی از ورشکستگی سخن نگویند!

مهندس بیات افزود: به خاطر قانون کار و تامین اجتماعی شرایطی پیش آمده که به مدیران به عنوان کسانی که آمرانه به آنها امر و نهی می‌شود در مقابل کسانی که باید شریک کار آنها باشد قرار گرفته‌اند درخواست ما این است که با توجه به سند چشم‌انداز مسئولین برای نیروی انسانی که به عنوان خلیفه خداوند و تجلی پروردگار هستند سازوکاری فراهم کند که به عنوان حمایت کنندگان از کارفرما و نه سوال کنندگان از او قرار داشته باشند جایگاه منابع انسانی را بسیاری از مدیران به خوبی می‌دانند. وی افزود: نیاز کار نیروهای امروز نیاز ۳۵ سال پیش نیست در آن زمان شرایط تفاوت داشت. امروز بحث زندگی با تکنولوژی بهتر مطرح است. بیات تصریح کرد باید بگونه‌ای صحبت شود که اگر نیروی کاری تحت پوشش قرار گرفت نسبت به تامین اجتماعی و بازنگری در آینده خوشبین باشد و حداقل استرس را داشته باشد. بنده خواستارم که امیدوارانه‌تر مطالب بیان شود سالهاست که همواره از ورشکستگی تامین اجتماعی صحبت می‌شود در حالی که اینگونه نیست و با نیروی انسانی ارزشمندی که در این کشور وجود دارد می‌توان کاری کرد که نیروی شادمان و پویا در کشور داشته باشیم.

عضو هیات مدیره انجمن مدیریت منابع انسانی در ادامه گفت: باید دانایی‌هایمان به توانایی تبدیل شود امروز کارفرما و کارگر سرنشین یک کشتی هستند ما قوانین حمایتی از ناحیه بزرگان و کارگزاران می‌خواهیم. وی خطاب به متولیان گفت: آیا زمان آن فرا نرسیده که سازمانی چون تامین اجتماعی با بیش از ۲۵ میلیون تحت پوشش تغییری در ساختار آن اتفاق بیافتد؟ مثلا صندوق بیمه بیکاری، صندوق درمان و مدیریت تامین جدا شود؟ بیات افزود: اگر جهت‌گیری‌ها صحیح باشد جامعه کارفرمایی و کارگری به گونه‌ای همسو حرکت خواهد نمود. امروز سایه سنگین

قوانین تامین اجتماعی و کار و مقررات مرتبط با آنها جامعه کارگری و کارفرمایی را در حالت فشار و ناامیدی قرار داده است. بیات پیشنهاد داد با تشکیل کمیته‌ای در دبیرخانه کنفرانس با مشارکت تامین اجتماعی، وزارت کار به اطلاعات اساسی که مورد نیاز است توجه شود چرا که هر دو این نهادها دغدغه تغییرات و اصلاح را دارند و وزارت کار اخیرا رویکرد اساسی را در بهبود روابط کار پیش گرفته است.

بعد از سخنان مهندس بیات حاضران در سالن جلسه اجلاس به تشویق وی اقدام کردند و گودرزی رئیس پانل اظهارداشت که سخنان حسابی همواره طرفدار دارد و تشویق حاضران در تایید گفته‌های آقای بیات است، گودرزی در ادامه گفت: یکی از کارهای شایسته وزارت کار تاسیس موسسه کار و تامین اجتماعی است که برنامه‌های تحقیقاتی و آموزشی را اجرا می‌کند و آقای سپهری طی سال‌های اخیر توانسته تحولات مثبتی را به وجود بیاورد.

گودرزی از دکتر سپهری رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی خواست نظرات خود را در این حوزه بیان نماید.

سپهری: ایجاد اشتغال نیازمند انعطاف‌پذیری در بازار کار

دکتر سپهری در ابتدای سخنان خود به این نکته اشاره کرد که مباحث مطرح شده در پانل از دو زاویه مطرح شد که ابتدا بحث دغدغه مسئولین نسبت به امر اشتغال و بیکاری و بحث دوم تامین اجتماعی و حمایت‌های مورد نیاز منابع انسانی کشور بود.

سپهری افزود: باید دید بین این مقوله‌هایی که مطرح می‌شود رابطه‌هایی وجود دارد آیا تناقضی در این بین وجود دارد یا خیر؟

وی تصریح کرد: هر زمان که بخواهیم به سوی ایجاد اشتغال حرکت کنیم به سمت انعطاف‌پذیری بازار کار باید حرکت کنیم وقتی مسئولین کشور ما از دو رقمی بودن نرخ بیکاری سخن می‌گویند به این معناست که ما باید برای کارآفرینی به سمت قراردادهای موقت حرکت کنیم تا کارآفرینان نگران نباشند از این‌که نیروهای کار را بکار بگیرند هر زمان که به سمت ایجاد اشتغال و کارآفرینی می‌رویم فریاد تا همین اجتماعی و حمایت‌های

اجتماعی بلند می‌شود باید بین این دو توازن برقرار شود و این تعارض باید حل شود.

سپهری تصریح کرد: این نکته‌ای است که سازمان بین‌المللی کار ILO که از سال ۱۹۱۹ تأسیس شده است در این زمینه و در جهت بهبود شرایط کار استانداردهای مختلفی را تنظیم کرده است تاکنون بیش از ۱۸۵ کنوانسیون و مقاله نامه تنظیم شده است.

این سازمان در سال ۱۹۴۴ بیانیه فیلادلفیا داشته که اشاره می‌کند به نیروی کار نباید مانند یک کالا نگاه کرد و در سال ۱۹۷۵ مقاله نامه توسعه منابع انسانی را داشته است و به همه کشورها توصیه می‌کند که برای توسعه منابع انسانی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و حین کار برنامه‌ای را تنظیم کنند. رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی افزود: ILO در سال ۱۹۹۸ بیانیه حقوق بنیادین کار را صادر کرده است که استانداردهای این حقوق که از جمله مقاله نامه‌های منع کار اجباری، آزادی انجمن‌ها و حمایت از تشکلهای و حق تشکیل سازمان، منع کار کودک و رعایت حداقل سن کار و منع تبعیض در استخدام تساوی حقوق زن و مرد در کار یکسان از آن جمله‌اند برای این‌که ما این تعامل را بین بازار کار و روابط کار ایجاد کنیم سازمان بین‌المللی کار معتقد است که این کار از طریق کار شایسته محقق می‌شود که چهار مولفه دارد:

سپهری در تبیین این مولفه‌ها گفت: یکی از این مولفه‌ها بحث رعایت حقوق بنیادین کار، بحث ایجاد اشتغال و گسترش آموزش‌های کارآفرینی، گفت‌وگوی اجتماعی و استفاده از مکانیزم‌های گفت‌وگو بین کارگر و کارفرما و بخش چهارم حمایت‌های اجتماعی است، لذا بحث ارتقا بهره‌وری در کارگاه‌ها، همکاری بین کارگر و کارفرما از طریق مکانیزم‌های گفت‌وگو و استفاده از نظریات NGOها برای ارتقای بهره‌وری مطرح است. رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی خاطر نشان ساخت: اگر ما می‌بینیم که بعضی از کشورها توانسته‌اند در این زمینه‌ها موفق باشند به این دلیل است که توانسته‌اند گفت‌وگوها را بین خود نهادینه کنند و توانسته‌اند با این ساز و کارها قوانین و مقررات خود را اصلاح کنند و روابط کار با نگرش سیستمی باید به ۳ عنصر کارگر، کارفرما و هم تفکرات و سیاست‌های دولت توجه کنند.

اصلاح قوانین و مقررات در مقوله‌های کار و تامین اجتماعی اگر با تفکر ۳ جانبه صورت بگیرد می‌تواند شرکای اجتماعی را در این مباحث دخالت داده و رمز ارتقای بهره‌وری می‌باشد.

در ادامه این میزگرد دکتر بهشتی دبیر کنفدراسیون صنعت به ایراد سخن پرداخت. وی با خطاب قرار دادن مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی گفت: جناب آقای مددی! شما به هیچ عنوان نباید تابع دولت باشید منابع مالی شما را کارفرما و کارگر تامین می‌کند، دولت هم که اگر ۳ درصد سهم خود را بپردازد که نمی‌پردازد کلا ۹ درصد از کل منابع مالی شماست که این ۳ درصد بیشتر به صورت تجهیزاتی داده می‌شود که خود برای بهره‌وری نیاز به سرمایه‌گذاری دارد لذا شما بخش خصوصی هستید و سازمان تامین اجتماعی دارای پژوهشکده بوده و افراد بسیار برانزده‌ای در آنجا فعالیت می‌کنند.

دکتر بهشتی تصریح کرد که سوالات مطرح شده باید به صورت پژوهشی پاسخ داده شود.

این مقام مسئول در کنفدراسیون صنعت گفت: در جامعه ما قاچاق کالا وجود دارد، تعرفه‌ها با توجه به داد و ستدهای سیاسی تعیین می‌شود و فضای

کسب و کار ما نیز مطلوب نیست در چنین فضایی شما می‌خواهید که کارفرما و کارگر بهترین رابطه را داشته باشد. این رابطه مطلوب قبلا وجود داشت ولی متأسفانه خرابش کردیم. وی در ادامه سخنان خود گفت: در کشور ما هیچ کارفرمایی نبود که دلسوزی برای کارگر را برتر از همه چیز نداند ولی متأسفانه این فضا از بین رفت و آن را از بین بردیم. در بحث کارگران موقت کارفرمایی که باید به نیروی کار آموزش بدهد تا بتواند بهتر از آن استفاده کند چون موقت است و کارگر همواره در صدد تغییر شغل است نمی‌تواند این کار را انجام بدهد. در اینجا بحث امنیت شغلی مطرح است، بهشتی خاطر نشان ساخت: در کجا امنیت شغلی وجود دارد؟ باید محیط به صورتی مطلوب ساخته شود. باید به تشکلهای بها داده شود منظور تشکلهای واقعی و مستقل است و نه تشکلهایی که ساخته می‌شود و از آن به عنوان تشکل یاد می‌شود.

دبیر کل کنفدراسیون صنعت در ادامه به عملکرد وزارت کار اشاره کرد و گفت که رویکرد وزارت کار در حال حاضر در جهت مثبتی نسبت به تشکلهای می‌باشد، وی افزود: تشکلهای می‌توانند بسیار موثر باشند ولی متأسفانه ما تشکلهای به عنوان نوکر بی جیره و موجب دولت هستیم و در حال فعالیت می‌باشیم. دغدغه‌ای که کارفرمایان ما نسبت به کارگر داشت به گونه‌ای بود که اسم کوچک فرزندان پرسنل را می‌دانست و به خانه آنها رفت و آمد می‌کرد. بهشتی تاکید کرد که می‌توان دوباره به آن جایگاه و شرایط رسید.

در پایان سخنرانی حاضرین در پانل مددی درخواست کرد تا به برخی موارد مطرح شده توسط موسی بیات عضو هیات مدیره انجمن مدیریت منابع انسانی پاسخ گوید. وی با اشاره به مشکلات سازمان تامین اجتماعی گفت: منابع مالی ما متعلق به بیمه شده‌های تحت پوشش سازمان می‌باشد و هزینه سنگین درمان در جامعه ما بر دوش سازمان تامین اجتماعی است ما ۲۹ میلیون نفر بیمه شده داریم ولی به ۴۰ میلیون نفر خدمات درمان ارائه می‌دهیم.

وی تصریح کرد: متأسفانه خلط نگاه‌های حمایتی به بیمه موجب شده که امروز انتظارات از همه تغییر پیدا کند ما در تامین اجتماعی یک نهاد حمایتی نیستیم و یک نهاد بیمه‌گر هستیم. مددی افزود: علیرغم این که ما یک نهاد بیمه‌گر هستیم و قوانین حمایتی به ما تحمیل می‌شود. بحث قانون سخت و زبان‌آور چه ربطی به سازمان تامین اجتماعی دارد؟ صنعتی به دلیلی رو به افول رفته و دولت از سازمان تامین اجتماعی می‌خواهد به آن صنعت خسارت بدهد! چرا که دولت می‌خواهد از آن صنعت حمایت کند.

۶۴۰ میلیارد تومان در یک سال بار مالی روی دوش تامین اجتماعی گذاشته شده است، وی افزود: ۲ سال خدمت سربازی را جزو سابقه بیمه حساب می‌کنند و اعلام می‌کنند که شما بپردازید. مدیر عامل تامین اجتماعی افزود: جناب آقای بیات اگر فرصت باشد ۴ ساعت برای شما از این موارد خواهیم گفت و شما با بنده هم گریه خواهید شد! مددی خاطر نشان ساخت که تامین اجتماعی ضرورتی برای جامعه می‌باشد و می‌تواند ایجاد امنیت بکند. وی افزود: تامین اجتماعی ابزاری است تا کارفرمایان از طریق آن برای پرسنل خود امنیت به وجود بیاورند تا آنها امنیت خاطرشان برای آینده تامین شود این سازمان نیاز به حمایت داشته و حامی می‌خواهد.